



NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Kielcach

LKI.410.007.07.2016
P/16/099

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

<i>Numer i tytuł kontroli</i>	P/16/099 – Bezpieczeństwo i higiena nauczania w szkołach publicznych.
<i>Okres objęty kontrolą</i>	Od 1 września 2015 r. do czasu zakończenia kontroli oraz okres poprzedzający w zakresie działań i danych niezbędnych do dokonania ocen w badanych obszarach.
<i>Jednostka przeprowadzająca kontrolę</i>	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach.
<i>Kontroler</i>	Piotr Fatalski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKI/6/2016 z dnia 8 kwietnia 2016 r. (dowód: akta kontroli str. 1)
<i>Jednostka kontrolowana</i>	Publiczna Szkoła Podstawowa nr 1 w Ostrowcu Świętokrzyskim, ul. Trzeciaków 35, 27-400 Ostrowiec Świętokrzyski (dalej: Szkoła).
<i>Kierownik jednostki kontrolowanej</i>	Dyrektorem Szkoły od 1 września 2014 r. jest Jadwiga Dadia (dalej: Dyrektor). (dowód: akta kontroli str. 2-3)

II. Ocena kontrolowanej działalności¹

Ocena ogólna W okresie objętym kontrolą w Szkole nie zostały w pełni zapewnione bezpieczne i higieniczne warunki nauczania.

Zajęcia dydaktyczno-wychowawcze zostały zaplanowane w sposób, który nie uwzględniał wszystkich zasad higieny nauczania. Chociaż w większości oddziałów zajęcia w poszczególnych dniach tygodnia rozpoczynały się o stałej porze, to w ponad połowie klas liczba godzin lekcyjnych nie została rozłożona równomiernie na wszystkie dni tygodnia. W co trzecim oddziale nie uwzględniono zasady naprzemiennego rozmieszczania zajęć o różnym stopniu trudności i charakterze. Nie wszystkie przerwy trwały wystarczająco długo, by zapewnić uczniom możliwość regeneracji.

Szkoła nie zapewniła uczniom całkowicie bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu. Ogólny stan techniczny budynku był dobry, jednak nie wszędzie zapewniono odpowiednią wentylację, a grzejniki centralnego ogrzewania nie posiadały osłon, ochraniających od bezpośredniego kontaktu z elementem grzejnym. Zorganizowano świetlicę, bibliotekę oraz zespół rekreacyjno-sportowy, który jednak nie w pełni zaspokajał potrzeby w zakresie lekcji wychowania fizycznego, które odbywały się również na korytarzach szkolnych. Uczniom zapewniono miejsca, w których mieli możliwość pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych. Pomimo podjętych działań 35% uczniów miało zbyt ciężkie plecaki (ciężar powyżej 10% masy ich ciała). Co czwarty uczeń korzystał z mebli szkolnych niedostosowanych do swojego rozmiaru.

Wprawdzie wszyscy nauczyciele przeszli szkolenia z udzielania pierwszej pomocy, jednak apteczki w pomieszczeniach Szkoły nie były wyposażone kompletnie. Zawierały one leki, a jedna środki opatrunkowe, których termin ważności minął. Uchybienia te wyeliminowano w trakcie kontroli.

Chociaż na wszystkich komputerach zainstalowano oprogramowanie zabezpieczające, to jednak działania Szkoły w zakresie ochrony uczniów przed dostępem do niepożądanych

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według 3-stopniowej skali ocen jest nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie daje prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, Najwyższa Izba Kontroli stosuje ocenę opisową.

treści w Internecie do czasu kontroli nie były skuteczne – na części komputerów zainstalowany był program działający w ten sposób, że Szkoła nie była w stanie kontrolować, do jakich treści uczniowie mieli dostęp na swoich indywidualnych kontaktach.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Opis stanu
faktycznego

1. Organizacja pracy uczniów

1.1. Według stanu na 30 września 2015 r. w Szkole uczyło się 548 uczniów² w 24 oddziałach³. Liczba uczniów w poszczególnych klasach wynosiła odpowiednio:

- w I klasach – od 20 do 25;
- w II klasach – od 24 do 25;
- w III klasach – od 14 do 23;
- w IV klasach – od 20 do 27;
- w V klasach – od 25 do 29;
- w VI klasach – od 19 do 28.

Liczba uczniów w klasach I-II nie przekraczała 25, tj. limitu określonego w art. 61 ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty⁴. (dowód: akta kontroli str. 5-7)

1.2. Analiza organizacji zajęć dydaktyczno-wychowawczych wszystkich 24 oddziałów w roku szkolnym 2015/2016 wykazała, że dla siedmiu z nich spełnione były zasady higieny pracy umysłowej⁵:

- w 20 oddziałach zajęcia rozpoczynały się o stałej porze (różnica pomiędzy dniami była nie większa niż jedna godzina lekcyjna),
- w 12 oddziałach różnica liczby godzin lekcyjnych w poszczególnych dniach tygodnia nie była większa niż jeden,
- w siedmiu z 11 oddziałów klas IV-VI zajęcia, w trakcie których dominuje praca statyczna i długotrwała koncentracja (matematyka i przyroda) ulokowane były na początku lub w środku zajęć;
- w trzech z 11 oddziałów klas IV-VI uwzględniono zasadę naprzemiennego rozmieszczania zajęć o różnym stopniu trudności i o różnym charakterze
- nie występowały dni, w których nastąpiła kumulacja przedmiotów wymagających zwiększonej koncentracji oraz dni, w których występują tylko przedmioty niewymagające jej. (dowód: akta kontroli str. 8-9)

Długość przerw między zajęciami wynosiła od pięciu do 15 minut. Przerwy dziesięciminutowe wyznaczone były po pierwszej, drugiej, trzeciej i piątej godzinie lekcyjnej, przerwa piętnastominutowa po czwartej godzinie lekcyjnej, a pięciminutowe po szóstej i siódmej lekcji. Zajęcia wychowania fizycznego lokowane były na wszystkich godzinach dziennego rozkładu zajęć. W przypadkach, gdy odbywały się one na szóstej lub siódmej godzinie lekcyjnej, były to ostatnie zajęcia w tym dniu. (dowód: akta kontroli str. 10)

Dyrektor wyjaśniła, że *przerwy po szóstej i siódmej lekcji zostały skrócone na wniosek rodziców uczniów, którzy dojeżdżają autobusami komunikacji miejskiej. Godziny odjazdu autobusów przewożących uczniów wyznaczyło Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne w Ostrowcu Świętokrzyskim (...). Interwencje rodziców dotyczą szczególnie okresu jesienno-zimowego, kiedy dzieci szczególnie te z młodszych klas muszą same ubrać się w stosowną odzież i wyjść na miejsce przystankowe.* (dowód: akta kontroli str. 100)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowość, polegającą na niezapewnieniu uczniom 17 z 24 oddziałów (71%) higienicznego rozkładu zajęć, uwzględniającego potrzebę równomiernego obciążenia w poszczególnych dniach tygodnia:

² W tym 197 uczniów spoza rejonu (36% ogółu).

³ Z klasą „0” w 25 oddziałach było 572 uczniów.

⁴ Dz. U. z 2015 r. Nr 2156, ze zm.

⁵ Zalecenia Głównego Inspektora Sanitarnego (Poradnik do oceny higieny procesu nauczania – uczenia się w szkole podstawowej).

- w czterech oddziałach (na 24 badane) maksymalna różnica w czasie rozpoczęcia lekcji w poszczególnych dniach tygodnia wynosiła więcej, niż jedną godzinę lekcyjną (w trzech oddziałach wynosiła ona dwie godziny, a w jednym – trzy);
- w 12 oddziałach liczba godzin lekcyjnych nie została rozłożona proporcjonalnie na wszystkie dni tygodnia, w tym w 11 oddziałach różnica między najniższą a najwyższą liczbą godzin wynosiła dwie godziny lekcyjne, a w jednym oddziale – trzy;
- w planach zajęć czterech z 11 oddziałów klas IV-VI stwierdzono lokowanie zajęć, wymagających zwiększonej koncentracji na ostatnich lekcjach (po piątej godzinie lekcyjnej);
- w przypadku ośmiu z 11 oddziałów klas IV-VI w planach lekcji nie uwzględniono zasady naprzemiennego rozmieszczania w danym dniu zajęć o różnym stopniu trudności i o różnym charakterze, tj. stwierdzono przypadki występowania kolejno matematyki i przyrody. (dowód: akta kontroli str. 8-9)

Stanowiło to naruszenie § 10 ust. 3 załącznika nr 2 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola i publicznych szkół⁶ oraz § 4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach⁷.

Dyrektor wyjaśniła m.in., że *podczas opracowywania szkolnego tygodniowego rozkładu zajęć uwzględniono potrzebę równomiernego obciążenia uczniów zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia. Odstępstwa wynikają z przesłanek obiektywnych:*

- *w pierwszej kolejności przy układaniu planu, uwzględniane są zajęcia w oddziałach z podziałem na grupy. Zajęcia te rozmieszczamy wykorzystując dostępną bazę lokalową do zajęć z wychowania fizycznego, zajęć komputerowych (jedna pracownia komputerowa z 12 stanowiskami komputerowymi);*
- *szkoła realizuje naukę pływania w klasach pierwszych i drugich. Organizacja wyjazdów na basen jest dostosowana do harmonogramu zajęć Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji;*
- *w części klas zajęcia edukacyjne z przyrody prowadzone są przez nauczyciela, który uzupełnia etat w innej placówce. W związku z tym ta część etatu, którą realizuje w naszej szkole wymaga skomasowania realizowanych przez nią godzin w ciągu trzech dni;*
- *jedną z przesłanek jest również analiza kalendarza na dany rok szkolny z wyliczeniem dni wolnych (m. in. świąt państwowych, sprawdzianu klas szóstych itp.) w jednym określonym dniu tygodnia, co utrudnia realizację podstawy programowej kształcenia ogólnego, dlatego godziny te muszą być rozmieszczone na pozostałe dni tygodnia;*
- *na ostatnich godzinach lekcyjnych (siódma, ósma godzina) w planie uwzględniono zajęcia o mniejszym stopniu trudności oraz zajęcia realizowane w małych grupach tj. wychowanie do życia w rodzinie, zajęcia wychowania fizycznego, zajęcia komputerowe, plastykę. (dowód: akta kontroli str. 100)*

NIK zwraca uwagę, że niewątpliwym wpływem na sposób organizacji pracy i nauki uczniów w Szkole miało przyjęcie 197 uczniów (36% ogółu uczniów) spoza obwodu Szkoły.

Uwaga dotycząca badanej działalności

Przerwa międzylekcyjna powinna umożliwić uczniom krótki odpoczynek, załatwienie potrzeb fizjologicznych oraz przejście z klasy do klasy, a także zachowanie higieny osobistej po zajęciach wychowania fizycznego. W związku z powyższym, w zdaniem NIK, przerwa 5-minutowa jest zbyt krótka.

Ocena cząstkowa

Szkoła zorganizowała pracę uczniom w sposób nie w pełni zgodny z zasadami higieny procesu nauczania, bowiem 16,7% oddziałów rozpoczynało lekcje w poszczególnych dniach tygodnia o różnych godzinach, a w połowie oddziałów liczba godzin lekcyjnych nie została rozłożona proporcjonalnie na wszystkie dni tygodnia. W planach lekcji 36,4% oddziałów klas IV-VI stwierdzono przypadki lokowania przedmiotów wymagających

⁶ Dz. U. Nr 61, poz. 624, ze zm.; dalej: rozporządzenie w sprawie ramowych statutów.

⁷ Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz. 69, ze zm. (dalej: rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny).

zwiększonej koncentracji na ostatnich godzinach lekcyjnych, a w 72,7% oddziałów klas IV-VI nie uwzględniono zasady naprzemiennego rozmieszczania zajęć o różnym stopniu trudności i charakterze.

2. Zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu uczniów w szkole

Opis stanu faktycznego

2.1. W Szkole, zgodnie z art. 67 ust. 1 pkt 2, 3 i 5 ustawy o systemie oświaty, zapewniono uczniom możliwość korzystania z:

- biblioteki (czynnej w poniedziałki od 8.00 do 15.00, wtorki od 7.00 do 15.00, środy i czwartki od 7.30 do 15.00 oraz w piątki od 7.30 do 13.00);
- świetlicy, dostępnej od poniedziałku do piątku w godzinach 6.45 – 16.00⁸;
- z zespołu urządzeń sportowych i rekreacyjnych – niepełnowymiarowej sali gimnastycznej (sali rekreacyjno-zastępczej) oraz boisk (trawiastego, piaszczystego oraz o sztucznej nawierzchni⁹). (dowód: akta kontroli str. 11-15, 22)

Zespół urządzeń sportowych nie w pełni zaspokajał potrzeby związane z realizacją zajęć wychowania fizycznego. Zajęcia te odbywały się również na korytarzu szkolnym na parterze i pierwszym piętrze. Znajdowały się tam materace i drabinki do ćwiczeń, grzejniki centralnego ogrzewania były zabudowane, a okna zabezpieczone siatką lub drabinkami. W załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół zaleca się, aby zajęcia z wychowania fizycznego w klasach I-III były prowadzone na boisku lub w sali gimnastycznej, a w klasach IV-VI w sali sportowej, w specjalnie przygotowanym pomieszczeniu zastępczym bądź na boisku szkolnym. Dyrektor wyjaśniła, że korytarze zostały dostosowane do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego jako pomieszczenia zastępcze. (dowód: akta kontroli str. 8-9, 11-14, 39, 82, 106)

Na dzień 19 kwietnia 2016 r. stan techniczny i zasady korzystania z urządzeń rekreacyjno-sportowych spełniały wymogi bezpieczeństwa, określone w § 7 ust. 2 pkt 2 oraz § 31 pkt 4 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny – nawierzchnia boisk była równa, a bramki i kosze do gry były zamocowane na stałe. Kwestię braku tablic informujących o zasadach bezpiecznego użytkowania, w tym o możliwości korzystania z urządzeń wyłącznie pod nadzorem dorosłych, omówiono w dalszej części wystąpienia pokontrolnego w sekcji *Ustalone nieprawidłowości*.

2.2. Zgodnie z § 7 ust. 1-4 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny teren Szkoły był ogrodzony, zapewniono jego właściwe oświetlenie oraz równą nawierzchnię dróg i przejść, otwory kanalizacyjne i studzienki były zakryte odpowiednimi pokrywami. Szlaki komunikacyjne wychodzące poza teren szkoły znajdowały się w znacznej odległości od ulic i nie było możliwości bezpośredniego wyjścia z terenu szkoły na jezdnię¹⁰.

W Szkole spełnione zostały wymogi określone w § 5 i 15-16 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny. Plan ewakuacyjny szkoły umieszczony był na każdym piętrze, w widocznym miejscu, umożliwiającym łatwy dostęp do niego. Drogi ewakuacyjne były oznaczone w sposób wyraźny i trwałe. Pomieszczenia, do których wzbroniony był dostęp osobom nieuprawnionym, były odpowiednio oznakowane i zabezpieczone przed dostępem do nich. Balustrady przy schodach zabezpieczone były przed ewentualnym zsuwaniem się po nich. Na piętrze klatka schodowa była oddzielona od korytarza kratą uniemożliwiającą ewentualne zeskokczenie na parter. Schody nie były śliskie. (dowód: akta kontroli str. 11-14)

⁸ Ponadto codziennie w szkolnej świetlicy od godziny 12.00 do 17.00 funkcjonuje świetlica środowiskowa, prowadzona przez Polski Czerwony Krzyż Oddział Rejonowy w Ostrowcu Świętokrzyskim.

⁹ Przekazane do nieodpłatnego korzystania zarządzeniem nr II/499/2010 Prezydenta Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego z dnia 20 lipca 2010 r.

¹⁰ Ustaleń w tym zakresie dokonano na podstawie oględzin przeprowadzonych w dniu 19 kwietnia 2016 r.

2.3. We wszystkich pomieszczeniach sanitarno-higienicznych zapewniono ciepłą i zimną bieżącą wodę oraz środki do higieny osobistej, stosownie do § 8 ust. 1 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny. (dowód: akta kontroli str. 11-14, 22)

2.4. Przeprowadzona na zlecenie NIK¹¹ kontrola Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Świętokrzyskim (dalej: PPIS) wykazała m.in., że meble edukacyjne w Szkole posiadały odpowiednie atesty i certyfikaty zgodności, zgodnie z § 9 ust. 3 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny. W 24 oddziałach meble edukacyjne były prawidłowo zestawione, w dobrym stanie technicznym z zastrzeżeniem, że w 12 klasach nie było mebli zestawionych w trzech rozmiarach, co uniemożliwiało zapewnienie uczniom z danego rocznika o skrajnych wysokościach zajęcia miejsca we właściwym zestawie dostosowanym do wzrostu. Badaniem dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii objęto łącznie 499 uczniów¹², z których 368 (73,7%) korzystało ze stanowisk dostosowanych do wymogów ergonomii. (dowód: akta kontroli str. 24-27, 30)

2.5. Powierzchnie sal lekcyjnych (przypisanych do danej klasy) wahały się w granicach od 32,48 m² do 64,38 m². Na jednego ucznia przypadło średnio od 1,78 m² do 3,27 m². W trzech klasach¹³ powierzchnia przypadająca na jednego ucznia była mniejsza od 2 m². (dowód: akta kontroli str. 5, 16-18)

Dyrektor wyjaśniła, że *liczebność klas wynika z dużego zainteresowania ofertą edukacyjną szkoły i wysokimi wynikami uczniów w egzaminach zewnętrznych i konkursach przedmiotowych. Liczba uczniów w przeważającej większości oddziałów nie przekracza 25 (...)*. (dowód: akta kontroli str. 106)

2.6. Ze stołówki szkolnej w 2016 r. korzystało 100 uczniów. Stołówkę prowadził prywatny najemca, który obiady wytwarzał poza terenem szkoły. Obiady dostarczane były w pojemnikach termoizolacyjnych. Obiady jednodaniowe¹⁴ wydawane były od godziny 11:20 do 13:00. Posiłki spożywane były w jadalni, która mogła jednocześnie pomieścić 40 uczniów. Przeprowadzona na zlecenie NIK kontrola PPIS wykazała, że stan sanitarno-higieniczny kuchni, jadalni oraz wyposażenia nie budził zastrzeżeń. Pracownik firmy cateringowej, który wydawał posiłki posiadał aktualne orzeczenie lekarskie z badania do celów sanitarno-epidemiologicznych¹⁵. (dowód: akta kontroli str. 23-24, 31-33)

Na terenie szkoły prowadzony był sklepik szkolny. Zgodnie z umową najemca mógł sprzedawać zdrową żywność, słodycze, napoje, przybory szkolne itp., zgodnie z obowiązującymi przepisami. (dowód: akta kontroli str. 34-36)

2.7. Budynek szkolny wybudowany został w latach 50 ubiegłego wieku. Jak wynika z ustaleń kontroli PPIS, ogólny stan techniczny budynku był dobry. Zastrzeżenia dotyczące braku odpowiedniej wentylacji oraz braku części osłon na grzejniki omówiono w sekcji *Ustalone nieprawidłowości*. Szkoła nie posiadała pełnowymiarowej sali gimnastycznej. Zajęcia z wychowania fizycznego odbywały się w sali rekreacyjno-zastępczej o powierzchni 185,4 m², na korytarzach oraz boiskach. W sąsiedztwie sali rekreacyjno-zastępczej brak było zaplecza sanitarnego. (dowód: akta kontroli str. 11-13, 21-23, 29-30)

W dniu 25 maja 2016 r. PPIS nakazał Dyrektorowi zapewnić właściwą wentylację w Szkole oraz osłony chroniące przed bezpośrednim kontaktem z elementami grzejnymi centralnego ogrzewania. (dowód: akta kontroli str. 112-116)

2.8. Uczniowie klas I-III uczyli się w salach przeznaczonych do wyłącznego korzystania przez nich. W 12 z 13 klas zajęcia odbywały się w salach, które podzielone były na część edukacyjną i rekreacyjną. Sale użytkowane przez 12 klas położone były w bezpośrednim sąsiedztwie sanitariatów, co sprzyjało bezpieczeństwu uczniów. Natomiast sala 71, w której uczyła się klasa III C, znajdowała się na półpiętrze, przy małym korytarzu. Obok sali 71

¹¹ Na podstawie art. 12 pkt 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2015 r. poz. 1096 oraz z 2016 r. poz. 677; dalej: ustawa o NIK).

¹² W tym w klasach I-III – 258 uczniów i klasach IV-VII – 241.

¹³ Klasa IVB - sala 64, klasa VA – sala 81 i klasa VB – sala 85.

¹⁴ Dwa razy w tygodniu zupa i trzy razy w tygodniu drugie danie.

¹⁵ Ustalenia kontroli PPIS.

znajdowała się biblioteka i sala, w której uczą się uczniowie klasy VI D. Do sanitariatów dojście po schodach w dół lub w górę. Sala 71 miała powierzchnię 32,48 m² i brak było miejsca na wydzielenie części rekreacyjnej. Zajęcia rekreacyjne odbywały się na rozkładanych za ostatnim rzędem ławek poduszkach. (dowód: akta kontroli str. 18, 37-38)

2.9. Uczniom zapewniono możliwość pozostawienia odzieży wierzchniej w szatni, znajdującej się na wprost głównego wejścia. W szatni znajdowały się wydzielone kratami boksy dla poszczególnych klas. Każdy boks zamykany był przez pracownika szkoły na kłódkę. W korytarzu pomiędzy boksami zainstalowana była kamera monitoringu. (dowód: akta kontroli str. 14, 39)

2.10. Szkoła, zgodnie z § 4a rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny, zapewniła uczniom możliwość pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych poprzez udostępnienie miejsca na półkach lub w szufladach w salach lekcyjnych. Oględziny sal lekcyjnych, w których uczyły się dzieci z klas I-III wykazały, że powyższy warunek został spełniony poprzez wydzielenie dla każdego ucznia miejsca na półce (trzy z 13 klas), półki (osiem klas) lub niezamykanej na klucz szafki (dwie klasy). Natomiast w klasach IV-VI Szkoła umożliwiała pozostawienie części podręczników i przyborów w regałach w salach lekcyjnych. Szkoła nie udostępniała uczniom indywidualnych zamykanych na klucz szafek na książki i przybory szkolne. (dowód: akta kontroli str. 14, 27, 37-38, 118)

2.11. Badaniem w zakresie obciążenia tornistrów zostało objętych 500 na 552 uczniów klas I-VI (wszyscy obecni w dniu badania). Spośród badanych uczniów 327 posiadało tornistry, których ciężar wynosił poniżej 10% wagi ciała, 159 uczniów posiadało tornistry, których ciężar wynosił w granicach 10-15 % wagi ciała, a 14 uczniów (2,8 % badanych) posiadało tornistry, których ciężar wynosił powyżej 15% wagi ciała. Spośród powyższych 14 uczniów pięciu było uczniami klas I-III, a dziewięciu uczniami klas IV-VI. Najwyższa wartość wskaźnika ciężaru tornistra względem masy ciała ucznia wyniosła 24,7%¹⁶. (dowód: akta kontroli str. 28-30)

Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że szkoła podejmowała następujące działania na rzecz „lekkich” tornistrów:

- podczas wybierania podręczników i materiałów ćwiczeniowych obok zawartości merytorycznej zwracano również uwagę na wagę książek, wybierając te, które są podzielone na części realizowane kolejno w ciągu roku szkolnego;
- nauczyciele zachęcają uczniów i rodziców do kupowania cienkich zeszytów i przynoszenia na zajęcia tylko niezbędnych przyborów oraz do wspólnego korzystania z podręczników osób siedzących w jednej ławce;
- zrezygnowano z podręczników i materiałów ćwiczeniowych do zajęć technicznych i zajęć komputerowych;
- do biblioteki szkolnej zakupiono atlasy do przyrody i historii, zbiory zadań matematycznych, słowniki ortograficzne;
- sale lekcyjne zaopatrzone są w rzutniki i ekrany oraz komputery z dostępem do Internetu;
- w sklepiku szkolnym uczniowie mogą kupić wodę mineralną i świeże kanapki. (dowód: akta kontroli str. 101)

2.12. Szkoła udostępniała uczniom 23 komputery z dostępem do Internetu, w tym 12 komputerów w pracowni komputerowej, siedem w świetlicy szkolnej i cztery w bibliotece. Dostęp do Internetu dla placówek edukacyjnych, w tym Szkoły, był zapewniony przez Urząd Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego. (dowód: akta kontroli str. 14, 41-48,

Wiceprezydent Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego poinformowała m.in., że dostęp do treści niepożądanych, które mogły stanowić zagrożenie dla prawidłowego rozwoju uczniów, zabezpieczono za pomocą firewalla sprzętowego z aktywną usługą subskrypcji FortiGuard Web Filtering. Strony internetowe były blokowane na podstawie kategorii publikowanych treści. Kategoryzacja stron internetowych była odświeżana wraz z bazą antywirusową raz dziennie. (dowód: akta kontroli str. 111)

¹⁶ Ustalenia kontroli PPIS.

Komputery, znajdujące się w pracowni komputerowej, dodatkowo zostały zabezpieczone za pomocą programu *Opiekun Ucznia w Internecie*¹⁷ oraz poprzez ich ustawienie pod trzema ścianami, ekranami monitorów do środka sali, umożliwiając stałą kontrolę wyświetlanych treści przez nauczyciela. Szkoła nie umożliwiała uczniom dostępu do Internetu za pośrednictwem sieci Wi-Fi. Na komputerach w świetlicy zainstalowany był program Steam, który stanowi platformę dystrybucji cyfrowej i zarządzania prawami cyfrowymi, system gry wieloosobowej oraz serwis społecznościowy. (dowód: akta kontroli str. 14, 39, 41-48)

2.13. Szkoła, stosownie do art. 67 ust. 1 pkt 4 ustawy o systemie oświaty, zapewniła uczniom możliwość korzystania z gabinetu profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej. Uczniowie mieli możliwość skorzystania z usług pielęgniarskich od poniedziałku do czwartku w godzinach od 7.30 do 15.00, a w piątki od 7.30 do 14.00. (dowód: akta kontroli str. 11-14, 49-50)

W dniu rozpoczęcia kontroli, tj. 11 kwietnia 2016 r. w apteczki wyposażone były: pokój nauczycielski, pokój nauczycieli wychowania fizycznego oraz portiernia. Apteczki zawierały opatrunki, bandaże, krople miętowe lub żołądkowe. W pokoju nauczycielskim i na portierni znajdowała się również woda utleniona. Instrukcja postępowania w przypadku nieszczęśliwego wypadku znajdowała się jedynie w pokoju nauczycielskim. Środki znajdujące się w apteczkach w pokoju nauczycielskim i portierni miały ważny termin przydatności do użycia. Kwestię niekompletności apteczek oraz zaopatrzenia apteczki w pokoju nauczycieli wychowania fizycznego w niektóre środki i materiały, których termin przydatności do użycia minął, omówiono w dalszej części wystąpienia pokontrolnego w sekcji *Ustalone nieprawidłowości*. (dowód: akta kontroli str. 14, 51-53)

Zgodnie z § 21 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny, wszyscy nauczyciele Szkoły zostali przeszkoleni w zakresie udzielania pierwszej pomocy. Na szkolenie dotyczące postępowania w razie wypadków i sytuacjach zagrożeń, w tym zasad udzielania pierwszej pomocy przeznaczono dwie godziny, w ramach obowiązkowego okresowego szkolenia z bezpieczeństwa i higieny pracy, o którym mowa w § 14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004 r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy¹⁸. Dodatkowo dwóch nauczycieli ukończyło 30 godzinne szkolenie przygotowujące do prowadzenia zajęć edukacyjnych w zakresie udzielania pierwszej pomocy, a jeden nauczyciel ukończył kurs *Ratujmy i uczymy ratować*, organizowany przez Wielką Orkiestrę Świątecznej Pomocy. (dowód: akta kontroli str. 54-58)

2.14. W roku szkolnym 2015/2016 (do dnia kontroli), na terenie Szkoły wystąpiło dziewięć zdarzeń, zakwalifikowanych przez Szkołę jako wypadek. We wszystkich przypadkach, poza jednym, w którym uczeń do końca zajęć lekcyjnych nie zgłosił wypadku, zapewniono poszkodowanemu opiekę, w szczególności poprzez sprowadzenie fachowej pomocy (przekazanie w siedmiu przypadkach do pielęgniarki szkolnej) lub udzielenie pierwszej pomocy (unieruchomienie kończyny i przekazanie ucznia rodzicom). Z każdego zdarzenia sporządzono protokół powypadkowy. Prawidłowo prowadzono rejestr wypadków, zgodnie ze wzorem określonym w załączniku nr 2 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny. W jednym przypadku nie wpisano środków zapobiegawczych i wydanych zarządzeń po wypadku.

O wypadku każdorazowo zawiadamiano podmioty, wymienione w § 41 ust. 1 pkt 1-4 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny (rodziców, lub opiekunów poszkodowanego, pracownika służby bezpieczeństwa i higieny pracy, społecznego inspektora pracy, organ prowadzący Szkołę), natomiast kwestię braku udokumentowania powiadamiania rady rodziców omówiono w dalszej części wystąpienia pokontrolnego w sekcji *Uwagi dotyczące kontrolowanej działalności*. (dowód: akta kontroli str. 59-81, 83-84)

¹⁷ Program firmy SoftStory s.c. Szkoła wykupiła licencję na użytkowanie programu na 13 komputerach do 28 lutego 2018 r.

¹⁸ Dz. U. nr 180, poz. 1860 ze zm.

Celem zapobieżenia wypadkom, po każdym wypadku przypominano uczniom zasady bezpieczeństwa i higieny, jakie należy przestrzegać podczas lekcji wychowania fizycznego. (dowód: akta kontroli str. 59-81)

Dyrektor wyjaśniła, że w *programie wychowawczym i profilaktycznym szkoły* zawarto treści związane z zachowaniem zasad bezpieczeństwa zarówno w szkole, jak i poza szkołą. Zagadnienia te realizowane były w bieżącej pracy szkoły: na zajęciach z wychowawcą, spotkaniach z pracownikami Komendy Powiatowej Policji, Straży Miejskiej, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, na zajęciach technicznych, wychowania fizycznego oraz innych zajęciach edukacyjnych.

Na początku roku szkolnego, przed feriami, wakacjami i dłuższymi przerwami w nauce nauczyciele przeprowadzają rozmowy z uczniami na temat zachowania bezpieczeństwa w czasie wolnym. Nauczyciele wychowania fizycznego i zajęć technicznych na początku każdego zajęć uwrażliwiają uczniów na zachowanie bezpieczeństwa. Wyposażenie szkoły jest stale modernizowane. Obejmuje m.in. wymianę podłogi na wykładzinę antypoślizgową w salach lekcyjnych oraz na korytarzach. Każdego roku na przełomie września i października przeprowadzana jest próbna ewakuacja szkoły. (dowód: akta kontroli str. 107)

2.15. Zgodnie z § 3 ust. 1 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny, Dyrektor Szkoły dokonywał kontroli zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów Szkoły. W roku szkolnym 2015/2016 kontrole przeprowadzono pięciokrotnie. Kontrole dotyczyły:

- przygotowania obiektu do rozpoczęcia roku szkolnego;
- przygotowania obiektu do okresu zimowego;
- posypywania piaskiem chodnika w drodze do szkoły, stanu technicznego łazienek, realizacji napraw;
- sprzątnięcia Szkoły.

W wyniku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości. Protokoły kontroli dotyczących przygotowania obiektu do rozpoczęcia roku szkolnego i do okresu zimowego przekazywano do Wydziału Edukacji i Spraw Społecznych Urzędu Miasta w Ostrowcu Świętokrzyskim. (dowód: akta kontroli str. 85-87, 95-97)

W okresie objętym kontrolą Szkoła miała zawartą umowę z Ekspertskim Biurem Zarządzania Bezpieczeństwem Pracy, do zadań którego należało m.in.

- doradztwo w zakresie przepisów oraz zasad bezpieczeństwa i higieny pracy;
- organizacja i przeprowadzanie szkoleń w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy;
- udział w ustalaniu okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy oraz opracowywaniu wniosków;
- prowadzenie rejestrów, kompletowanie i przechowywanie dokumentów dotyczących wypadków przy pracy;
- przeprowadzanie okresowej kontroli warunków pracy oraz przestrzegania przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy.

Zarówno w kontrolach przeprowadzanych na podstawie § 3 ust. 1 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny, jak i w sporządzaniu protokołów powypadkowych uczestniczył przedstawiciel Ekspertskiego Biura Zarządzania Bezpieczeństwem Pracy. (dowód: akta kontroli str. 62-79, 85-91)

2.16. W okresie objętym kontrolą, poza kontrolą przeprowadzoną na zlecenie NIK, PPIS przeprowadził także kontrolę dotyczącą wypoczynku zimowego w miejscu zamieszkania podczas ferii. W wyniku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości. (dowód: akta kontroli str. 92-94)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Zgodnie z § 31 ust. 6 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny, w salach i na boiskach oraz w miejscach wyznaczonych do uprawiania ćwiczeń fizycznych, gier i zabaw umieszcza się tablice informacyjne określające zasady bezpiecznego użytkowania urządzeń i sprzętu sportowego.

Według stanu na 19 kwietnia 2016 r. w Szkole nie umieszczono tablic informacyjnych określających zasady bezpiecznego użytkowania urządzeń i sprzętu sportowego przed wejściem na boiska o nawierzchni sztucznej oraz piaszczystej, a tablice informacyjne umieszczone na piłkochwytach za bramkami na boisku trawiastym były wyblakłe i nie w pełni czytelne. (dowód: akta kontroli str. 11-14)

W dniu 5 maja 2016 r. zamieszczono tablice informacyjne przed wejściem na każde boisko. (dowód: akta kontroli str. 14, 39)

2. Zgodnie z § 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny sprzętu, z których korzystają osoby pozostające pod opieką szkoły lub placówki, dostosowuje się do wymagań ergonomii. Krzesła i stoliki przewidziane do użytku w placówkach oświatowych powinny spełniać wymogi Polskiej Normy.

Przeprowadzona przez PPIS kontrola wszystkich 24 oddziałów wykazała m.in., że w 12 klasach nie było mebli zestawionych w trzech rozmiarach, co uniemożliwiało zapewnienie uczniom z danego rocznika o skrajnych wysokościach zajęcia miejsca we właściwym zestawie dostosowanym do wzrostu. Dyrektor nie zapewnił odpowiednich mebli w powyższych salach lekcyjnych, w wyniku czego 131¹⁹ uczniów spośród 499 objętych badaniem (26,3%) użytkowało nieodpowiednie meble, tj. w rozmiarze niezgodnym w stosunku do wzrostu ciała i mierzonej części podkolanowej z określonym w Polskiej Normie. (dowód: akta kontroli str. 24-27, 30)

Dyrektor wyjaśniła, że (...) *uczniowie instruowani są aby zajmowali miejsca w dostosowanych dla siebie rozmiarach mebli, które w tym celu oznaczone są w widocznym miejscu numerami określającymi rozmiar. Informację o wynikach pomiarów są również przekazywane wszystkim nauczycielom i wychowawcom. W ciągu roku, w miarę jak dzieci rosną pielęgniarka w porozumieniu z wychowawcami klas czuwa nad prawidłowym usadzeniem uczniów w ławkach. Dyrektor szkoły w miarę możliwości finansowych doposaża szkołę w nowe meble. W bieżącym roku szkolnym zostały zakupione do dwóch sal ławki z możliwością regulacji wysokości w celu zapewnienia uczniom możliwości zajmowania miejsca w ławce dostosowanej do wzrostu.* (dowód: akta kontroli str. 106)

3. Zgodnie z § 85 ust. 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie²⁰ w ustępach ogólnodostępnych należy stosować wentylację grawitacyjną lub mechaniczną – w ustępach z oknem i jedną kabiną, a w innych – mechaniczną o działaniu ciągłym lub włączaną automatycznie. Natomiast w myśl § 147 ust. 2 tego rozporządzenia wentylację mechaniczną lub grawitacyjną należy zapewnić w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi, w pomieszczeniach bez otwieranych okien, a także w innych pomieszczeniach, w których ze względów zdrowotnych, technologicznych lub bezpieczeństwa konieczne jest zapewnienie wymiany powietrza.

Brak prawidłowej wentylacji stwierdzono:

- w głównych ciągach komunikacyjnych budynku;
- w pomieszczeniach bloku sportowego (sali zastępczo-rekreacyjnej, przebieralni dla dziewcząt);
- w części pomieszczeń higieniczno-sanitarnych tj. na parterze dla dziewcząt przy salach 13,14,15 oraz na I i II piętrze w sanitariatach dla dziewcząt i dla chłopców;
- sanitariatach dla personelu na I piętrze. (dowód: akta kontroli str. 20-30)

Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że *w placówce regularnie przeprowadzane są okresowe kontrole przewodów kominowych polegające na sprawdzeniu technicznej sprawności urządzeń kominowych i podłączeń spalinowych, wentylacyjnych i dymowych wykonywane przez uprawnionego mistrza kominiarskiego. W ostatnich latach w pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych zamontowana została wentylacja*

¹⁹ W tym w klasach I-III – 27 uczniów i klasach IV-VII – 104.

²⁰ Dz. U. z 2015 r. poz. 1422.

mechaniczna nawiewna. W planach remontowych na rok bieżący uwzględniono poprawę wentylacji w sali gimnastycznej i szatni szkolnej. (dowód: akta kontroli str. 106)

4. Zgodnie z § 302 ust. 3 rozporządzenia w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie w pomieszczeniu przeznaczonym na zbiorowy pobyt dzieci oraz osób niepełnosprawnych na grzejnikach centralnego ogrzewania należy umieszczać osłony, ochraniające od bezpośredniego kontaktu z elementem grzejnym.

W Szkole, za wyjątkiem sali rekreacyjno-zastępczej oraz części korytarza, na której odbywały się zajęcia wychowania fizycznego, grzejniki centralnego ogrzewania nie posiadały osłon, ochraniających od bezpośredniego kontaktu z elementem grzejnym, wbrew ww. przepisowi. (dowód: akta kontroli str. 11-13, 21-23, 29-30)

Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że w bieżącym roku szkolnym w całym budynku szkoły zostanie przeprowadzony kapitalny remont centralnego ogrzewania, które z powodu długoletniego użytkowania ulega licznym awariom. Planowany remont obejmie również wymianę grzejników na nowoczesne i bezpieczne oraz zamontowanie osłon na grzejniki. (dowód: akta kontroli str. 107)

5. Zgodnie z art. 4a ustawy o systemie oświaty szkoły i placówki zapewniające uczniom dostęp do Internetu są obowiązane podejmować działania zabezpieczające uczniów przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju, w szczególności zainstalować i aktualizować oprogramowanie zabezpieczające.

Szkoła nie w pełni zabezpieczyła uczniów przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju, ponieważ na siedmiu komputerach w świetlicy zainstalowany był program Steam, który stanowi platformę dystrybucji cyfrowej i zarządzania prawami cyfrowymi, system gry wieloosobowej oraz serwis społecznościowy. Dostęp do platformy odbywał się za pomocą kont użytkownika, a Szkoła nie była w stanie kontrolować, do jakich treści mieli dostęp uczniowie na swoich indywidualnych kontach. (dowód: akta kontroli str. 14, 41-48)

Dyrektor wyjaśnił, że szkoła zgodnie z postanowieniem art. 4a ustawy o systemie oświaty podejmuje działania zabezpieczające uczniów przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju poprzez instalowanie i aktualizowanie oprogramowania zabezpieczającego. W tym celu szkoła zakupiła licencję na program Opiekun ucznia, która w tym roku została przedłużona na kolejne dwa lata. Komputery na świetlicy serwisowane są przez firmę CENTERIT. Dyrektor szkoły zwróciła się do firmy o powtórne przeprowadzenie kontroli zabezpieczeń komputerów.

CENTERIT, na prośbę szkoły, dodał stronę Steam do stron niepożądanych i od tej pory nie będzie możliwości wejścia na strony platformowe. (dowód: akta kontroli str. 106-108)

6. Zgodnie z § 20 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach pomieszczenia szkoły i placówki, w szczególności pokój nauczycielski, pracownia i pokój nauczycieli wychowania fizycznego wyposaża się w apteczki zaopatrzone w środki niezbędne do udzielania pierwszej pomocy i instrukcję o zasadach udzielania tej pomocy.

Dyrektor nie wyposażyła pokoju nauczycieli wychowania fizycznego oraz portierni w instrukcje postępowania w przypadku nieszczęśliwego wypadku. W apteczkach znajdowały się leki (krople miętowe lub żołądkowe), pomimo że nauczyciele nie posiadają stosownego wykształcenia i uprawnień do ich podawania dzieciom. Podawanie leków może powodować działania niepożądane, w tym występowanie uczuleń. W apteczce w pokoju nauczycieli wychowania fizycznego m.in. znajdowały się krople żołądkowe²¹, dwa kompresy²² oraz cztery bandaże²³, których termin

²¹ Termin ważności do grudnia 2014 r.

przydatności do użycia upłynął. W żadnej z apteczek nie było plastrów, chusty trójkątnej, opaski elastycznej, koca ratunkowego termoizolacyjnego, rękawiczek lateksowych, nożyczek ani maseczki do sztucznego oddychania. Pomimo że przepisy prawa nie określają, jaka powinna być zawartość apteczki, to powyższe rzeczy należą do zalecanego wyposażenia apteczki²⁴. (dowód: akta kontroli str. 14, 51-53)

Dyrektor wyjaśniła, że *instrukcje o zasadach pierwszej pomocy w portierni oraz w pokoju nauczycieli wychowania fizycznego zostały odłożone w inne miejsce po działaniach remontowo – porządkowych. Obecnie znajdują się już we właściwych miejscach. Zawartość apteczek została wymieniona i uzupełniona we wszystkie niezbędne środki opatrunkowe i artykuły sanitarne. Żadna apteczka nie zawiera leków.* (dowód: akta kontroli str. 100-101)

Powtórne oględziny przeprowadzone w dniu 5 maja 2016 r. wykazały, że zamieszczono wymagane instrukcje, zawartość apteczek została uzupełniona oraz usunięto leki i przeterminowane materiały opatrunkowe. (dowód: akta kontroli str. 102-103)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

1. NIK zwraca uwagę, że Szkoła przyjęła dużą liczbę uczniów w sytuacji braku możliwości zapewnienia im bezpiecznych warunków pobytu, w tym uprawiania sportu (prowadzenie zajęć na korytarzach).
2. Zdaniem NIK Szkoła powinna dążyć do zapewnienia w salach lekcyjnych minimum 2 m² powierzchni na jednego ucznia, co pozwoliłoby zagwarantować w większym stopniu komfort nauki oraz zaspokoić potrzeby psychoruchowe uczniów.
3. Szkoła powinna zapewnić we wszystkich salach lekcyjnych, w których uczą się uczniowie klas I-III możliwość wydzielenia części edukacyjnej i rekreacyjnej, zgodnie z zaleceniami wynikającym z załącznika nr 2 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół²⁵. Zdaniem NIK sala 71, w której uczą się uczniowie klasy III C, nie spełniała powyższych wymagań.
4. Zdaniem NIK Szkoła powinna zintensyfikować działania na rzecz „lekkich” tornistrów, ponieważ waga tornistrów 2,8% uczniów przekroczyła 15% masy ich ciała, a w przypadku 31,8% uczniów wynosiła od 10 do 15% masy ciała. Zaproponowany przez Szkołę sposób realizacji wymogów określonych w § 4a rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny, poprzez pozostawianie części podręczników i przyborów szkolnych w salach lekcyjnych jest funkcjonalny jedynie w klasach I-III, w których uczniowie odbywają wszystkie lekcje w jednej sali (poza zajęciami komputerowymi i wychowaniem fizycznym). Rozwiązanie takie nie jest jednak wystarczające w klasach IV-VI, w których uczniowie odbywają lekcje w różnych salach w ciągu jednego dnia. O ograniczonej skuteczności działań na rzecz „lekkich” tornistrów świadczy faktyczna ich waga, która dla 3,7% uczniów klas IV-VI przekroczyła 15% masy ich ciała, a w przypadku 39,3% uczniów tych klas wynosiła od 10 do 15% masy ciała.
5. O wypadkach w Szkole nie zawiadamiano rady rodziców (w dokumentacji brak było stosownego potwierdzenia). Zawiadomienia takiego wymaga § 41 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny. (dowód: akta kontroli str. 59-81, 83-84).

Dyrektor wyjaśniła, że *informacja o zaistniałych zdarzeniach przekazywana była przewodniczącej Rady Rodziców bez zachowania formy pisemnej.* (dowód: akta kontroli str. 107)

²² Kompresy z gazy o wymiarach 9cm x 9 cm, z terminem ważności do grudnia 2012 r.

²³ Dwa bandaże o wymiarach 5 cm x 4 m, z terminem ważności do lutego 2015 r. oraz dwa bandaże o wymiarach 10 cm x 4 m, z terminem ważności do września 2007 r.

²⁴ www.icd.pl/poradnik/post/apteczka-zakladowa; www.iss.edu.pl/blog/pierwsza-pomoc/apteczka-w-szkole-obowiazek-wyposazenie/

²⁵ Dz. U. z 2012 r., poz. 977 ze zm.

Ocena cząstkowa

W Szkole podejmowane były działania w celu zapewnienia uczniom bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu, jednak nie były one w pełni skuteczne. Teren szkoły nie spełniał niektórych wymogów z zakresu bezpieczeństwa i higieny, dotyczących odpowiedniej wentylacji oraz zabezpieczenia grzejników. Uczniom zorganizowano bibliotekę, świetlicę oraz opiekę przedlekarską, ale wyposażenie apteczek było niekompletne i częściowo przeterminowane. W Szkole zorganizowany był zespół urządzeń rekreacyjno-sportowych, ale nie zaspokajał on w pełni potrzeb w zakresie lekcji wychowania fizycznego. Co czwarty uczeń użytkował meble w nieodpowiednim rozmiarze. Do czasu kontroli Szkoła nie zabezpieczyła całkowicie uczniów przed dostępem – w Internecie – do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju na 30% komputerów.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, wnioskuje o:

1. Dostosowanie planu zajęć dydaktyczno-wychowawczych do zasad higieny pracy umysłowej w możliwie najpełniejszy sposób.
2. Zapewnienie wszystkim uczniom mebli dostosowanych do zasad ergonomii.
3. Kontynuowanie działań zmierzających do zapewnienia prawidłowej wentylacji we wszystkich pomieszczeniach Szkoły.
4. Zabezpieczenia grzejników centralnego ogrzewania przed bezpośrednim kontaktem z elementem grzejnym.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Kielcach.

Obowiązek poinformowania NIK o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwagi i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Kielce, dnia czerwca 2016 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Kielcach

Kontroler
Piotr Fatalski
gł. specjalista kp.

Wicedyrektor
Tadeusz Mikołajewicz

.....
podpis

.....
podpis

